

1

Sonya, spya och spel

"Men han är väl lika mycket din son! Gör nånting! Han kan ju inte bara sitta där. Jag blir tokig på det här! Han har inte varit utomhus på en vecka!"

"Han lyssnar ju inte har jag sagt! Det är ju fan som att prata med en vägg. Jag kan ju för helvete inte släpa ut honom..."

"Jamen, vi stänger av då... tar datorn ifrån honom. Han är ett barn Peppe. Ett barn! Vi bestämmer!"

"Vill du att det ska bli som sist gång? Det är väl bättre att han är här än ute på stan?"

"Tänk om du någon gång kunde..."

Det funkade allra bäst när hon bottade basen. Då mullrade det liksom hela tiden. För även om volymen var hög så kunde hon ändå höra vissa ljud utifrån genom musiken och sången. Sonya Sandén pressade sina små sommarbruna händer mot de något för stora hörlurarna och då blev det nästan helt perfekt. Det blev som en egen värld där innanför lurarna. En värld fylld av tystnad och musik på samma gång. I skolan kunde man ibland få låna såna där hörselskydd som byggarbetare har.

"På med hörselkåporna... om du vill koncentrera dig... och inte bli störd av ljud" brukade Hulda säga till klassen. Sonya kunde egentligen arbeta bra med både ljud och musik runt omkring. Men det var en otroligt skön känsla att ha på sig de där skydden. Det blev så underbart tyst. Så tyst att hon kunde höra sitt eget hjärta slå inuti kroppen. Lite läskigt var det. Och konstigt. Att hjärtat faktiskt slog hela tiden vad hon än gjorde. När hon sov. När hon pratade i mobilen. Samma takt. Dygnet runt.

Utom när hon fick en fråga i skolan. Av Hulda eller nån av de andra lärarna. Eller när hon skulle stå och prata inför klassen. Redovisa eller så. Fy fan. Då kändes det som om alla runt omkring kunde se hur hennes hjärta bultade och bankade. Det måste ju bara synas utanpå kroppen när hjärtat slog så hårt. När det liksom ville slita sig. Rymma iväg.

Sonya kände alltid på samma sätt. Först hjärtklappning. Sedan blev det svårt att andas. Ibland mårde hon illa också. Precis som om hon behövde kräkas. En gång i trean hade Sonya gjort det. Hon skulle bara läsa en liten fjantig dikt inför klassen. Tre eller fyra rader. Det bara hände. Hon kräktes rakt ut över bänken. Fett pinsamt! Hela klassen skrek och pekade och skrattade. Tyckte hon var äcklig. *Spyan* hade John kallat henne.

"Akta er! *Spyan* kommer!" ropade han när han fick syn på henne. "Det luktar kräk!"

I korridoren. I matsalen. På idrotten. Överallt. Han slutade aldrig. Den gången hade hon till sist skvallrat för Harry. Den gången hade Harry hjälpt henne. Andra i klassen såg så tjockt coola ut när de svarade på frågor eller stod inför klassen och redovisade något. Bultade aldrig deras hjärtan? Mårde de aldrig illa? En sån som Kim till exempel. Sonya hade stört sig på henne från första stund. *Keffa Kim Almqvist!*

För det första så pratade hon för mycket. Och fjäskade med lärarna hela tiden. Kim räckte upp handen flera gånger på varenda lektion. Älskade tydligen att höra sin egen röst. Berättade alltid vad just hon tyckte och tänkte. Hur intressant var det för alla andra på en skala? Slängde med huvudet på ett löjligt sätt när hon pratade också.

"Nej, men jag tror att bla bla bla... Nej, men jag tycker att bla bla bla..."

Och det var rena mardrömmen när Kim redovisade något. Det tog alltid så lång tid. Hundra prassliga papper att läsa ifrån och tusen bilder att visa. Alla i klassen somnade typ. Men lärarna stod där och nickade glatt medan Kim babblade på... i evigheter.

En gång i våras tittade Kim lite extra överlägset på henne när hon redovisade nåt. Precis när hon stannade upp för att dra det där korta fula råttfärgade håret bakom örat. Som hon alltid gjorde. Kim gav Sonya en elak kattgrön blick. Som för att visa att hon minsann kunde stå och prata inför klassen helt utan bultande hjärta. Men inte Sonya.

För det andra var Sonya trött på att det alltid var så otroligt synd om Kim hela tiden. Bara för att hennes mamma blev sjuk och dog för typ hundra år sedan. Kim kom väl knappt ihåg sin mamma. Ändå spelade hon på det hela tiden. Kändes helt klart som en typisk fjäskgrej. När Kim inte fick som hon ville... oj... då blev hon ledsen. Och då stannade hela världen upp. Då skulle alla på skolan tycka synd om henne. Not!

Och som om det inte var nog att ha Kim i klassen och tvingas se och höra henne hela dagarna. Sonya glömmer aldrig den dan när hennes pappa berättade det. Det

måste vara typ två år sen nu. Att Kim och hennes fula jävla skäggiga pappa skulle flytta in i samma område som de. Inte till samma hus eller trappuppgång som tur var. Men till huset bredvid. Precis runt hörnet. Med ingång från Bangatan. Men de hade balkong åt samma håll. Ofta man ville gå ut där sen...

Sonya kunde se rakt in i Kims lägenhet. Om hon släckte ljuset i sitt rum och satt helt stilla bakom den långa lila gardinen kunde hon se in i deras kök och vardagsrum. Se hur Kim och hennes pappa gjorde typ allt tillsammans. Sonya kunde se hur de lagade mat ihop och hur de satt vid köksbordet på bestämda platser. Kim satt alltid vid kylskåpet och skäggpappan mitt emot. Hon såg hur Kim läste läxor när pappan diskade. Hon såg hur de spelade spel tillsammans ibland sent på kvällarna. Ofta man spelar spel med sina föräldrar! Sonya riktigt rös när hon såg det. Töntiga keffa Kim.

• • •

"Jag drar nu!"

Sonyas mamma lyfte på hörlurarna och magin var borta.

"Mäh! Jag lyssnar faktiskt." fräste Sonya och drog i lurarna.

"Det finns mat i kylen" tecknade mamma. "Ät innan Harry gör det. Annars finns det väl inget kvar." Hon skrattade till. Men det var bara munnen som log.

"Var är pappa då?" Sonya tog av sig hörlurarna. "Skulle inte han..."

Leendet försvann från mammas läppar. Hon satte sig långsamt ner på sängen.

"Eeh... han skulle spela med grabbarna en sväng bara. Blir nog inte så sen. Men du klarar dig väl själv gumman? Det finns ju mat och det. Och Harry finns ju om det är nåt..."

"Harry!" snäste Sonya. "Han är ju helt jävla tjock i huvet. Skulle väl inte ens reagera om ett plan flög in genom fönstret. Jag är hellre ensam."

Sonya snurrade ilsket en smal rak hårtest runt höger pekfinger. Stoppade in testen i munnen och sög tankfullt. Det smakade svagt av schampo. Efter en stund drog hon ut den. Höll stripan nära ansiktet. Studerade den med rynkad panna och svagt skelande ögon. Nu var den nästan svart. Såg ut som en liten pensel. Hon sneglade på mamma. De hade samma hårfärg. Men mammas hår var mycket lockigare. Mycket finare. Mamma la försiktigt handen på Sonyas arm. Hon ryckte demonstrativt undan armen och flyttade sig en bit bort i sängen. Mamma satt kvar med böjt huvud och tittade på en punkt på golvet. Drog lite i den utslitna favoritröjan. Hon hade den jämt. En söndertvättad t-shirt som en gång varit mörkröd. Nu var den mer typ rosa. Mamma

knäppte händerna i knät och suckade. För en sekund tyckte Sonya att hennes underläpp darrade till. Som om hon skulle börja gråta.

Nej. Det var ju inte så hon menade. Egentligen ville Sonya bara krypa bort till mamma. En del av henne längtade efter att borra in ansiktet i mammas tröja och bara kramas. Bara sitta så där som hon gjorde när hon var liten. Och mamma skulle andas varmt i håret på henne och viska att hon var hennes finaste. Precis så brukade hon säga. "Du är min finaste Sonya!" När kramade hon sin mamma senast? Vad länge sen det kändes.

"Jag jobbar natt den här veckan också..." förklarade mamma med en trött röst. "... sedan blir det dagtid i en vecka. Okej?" Hon höjde och sänkte sina smala axlar. "Vilken dag börjar skolan Sonya? Är inte det på onsdag?"

"Ingen aning! Skiter väl jag i." Sonya blev förvånad själv över hur arg hon lät.

"Du kan väl fråga Kim?" fortsatte mamma. "Jag mötte henne och pappan igår. De hade varit i London. Hade tydligen regnat..."

"Jag frågar fan inte Kim..." avbröt Sonya. "Jag kollar nätet. Skulle inte du gå nu?"

Sonya satte på sig hörlurarna och höjde volymen. Hon la sig ner på sängen och stirrade in mot väggen. Den blåblommiga fondtapeten hade släppt där på ett ställe. I skarven precis ovanför sängen. Mitt i en viol eller vad det nu var. Fingrarna sökte sig dit helt automatiskt. Samtidigt som mamma smög ut och stängde dörren efter sig.

• • •

Hon måste ha somnat. Det var halvmörkt när hon vaknade. Sonya tassade ut i köket och öppnade kylskåpet. En svagt unken doft slog emot henne. Hon rynkade näsan. Något stod helt klart där inne och blev dåligt. Oklart vad. Harry hade definitivt hunnit före. Inte ett spår av vad det nu var för mat som hade funnits här. Ett par mackor och ett glas mjölk fick duga. Surfplattan låg på köksön. Egentligen hade hon ingen lust. Men det var väl bra att veta ändå. Hon hittade skolans hemsida.

"Onsdag klockan nio..." sa hon högt för sig själv efter en stunds letande. "... två dar till... i frihet..."

Hon stoppade sista mackbiten i munnen. Lite kul skulle det faktiskt bli. Att träffa alla andra alltså. Inte skolan i sig, men alla kompisarna. Sommarsnacket var i och för sig jobbigt. Det var som vanligt säkert bara hon som varit i stan hela jävla sommaren. Alla andra hade sina stora sommarhus på mysiga platser. Alla andra reste runt och hälsade på släktingar och vänner överallt. Alla andra åkte på resor till Spanien eller London. Sonya hade allt följt dem. Alla andra hade så vansinnigt mycket

att göra. Ändå hann de berätta hur jävla bra de hade det hela tiden. Ändå hann de fota allting och lägga ut bilder... tweeta och chatta om det... kommentera och gilla hit och dit.

• • •

Skrammel av nycklar. Fumliga fingrar försökte hitta rätt. Det gick på fjärde försöket. Sonya drack snabbt ur mjölkglaset och smög in i sitt rum. Samtidigt som fyra figurer ramlade in i hallen stängde hon tyst sin dörr och kröp in under täcket.

"Nej, det är ingen fara! Det är lugnt! Den ena spelar dataspel och den andra sover som en liten gnu." hörde hon pappa sluddra. "Sätt er här så hämtar jag kortlek och nåt att dricka. Klart vi ska dra en spader..."

Det var inte bara spelning med bandet idag alltså. Spelkvällen fortsatte tydligen... med kortspel hemma hos dem. Sonya visste precis hur det skulle bli. Ibland hann mamma komma hem från jobbet innan den sista gästen hade gått. Då var det inte roligt. Sonya drog på sig hörlurarna. En titt på mobilen visade att det bara var en blipp kvar. Laddaren låg ända borta på skrivbordet. Orka! Hon masade sig upp ändå. Sonya blev stående en stund vid skrivbordet och tittade ut i sommarnatten. Det regnade inte för en gångs skull. Hon kunde se att det lyste i Kims kök och blev nyfiken. Vad hände där nere? Var det Kim som var uppe så här sent? Var det inte typ läggdags för en sån som hon klockan sju? Strax efter barnprogrammen. Kims pappa satt vid köksbordet med en dator och skrev. Vad snabbt han skrev! Han såg allvarlig ut. Undrar vad det var han skrev? Han såg lite ut som en professor eller nåt. Kim skulle säkert bli professor också. Men vad var det för något som låg på stolen bredvid pappan. En stor orange grej. Som en kudde eller en väska eller nåt? Sonya försökte vrida huvudet och kika från ett annat håll. Vad var det för något? Hur hon än vände och vred på sig så fick hon ingen bättre vinkel. Sonya pluggade i laddaren och kröp ner i sängen igen. De vrålade högre där ute nu. Hon höjde volymen ett snäpp och bottade basen. Två dagar kvar innan hon började i sexan. Då skulle de vara äldst av alla i sin flygel. Men fortfarande yngre än alla i högstadieflygeln. Två dagar kvar av sommarlovet.

1

Henrik, huvudvärk och hemångest

Morgonens första förvirrade solstrålar tog sig på något märkligt sätt in genom hålen i den trasiga marinblå rullgardinen. Små envisa strålkastare letade sig försiktigt fram genom det instängda sovrummet. Svepte över klädhögen på den tillknölade trasmattan. Stannade upp och blänkte till i vattenglasets på golvet nedanför sängen och fortsatte sedan upp mot huvudkudden. Henrik Wahlgren låg naken i framstupa sidoläge och andades tungt mot kudden med öppen mun. Långa snarkande andetag blandades med ljudet av fiskmåsar's hessa skrin utanför. Solstrålarna nådde Henriks orakade rödbruna ansikte och trängde sig obarmhärtigt in genom ögonlocken. En morgonseg spyfluga gjorde ett halvhjärtat försök att ta sig in i hans högeröra.

"Mäh... va faan!" mumlade Henrik och slog sig själv halvhårt på örat med handflatan.

Slaget fick honom att vakna till. Han lyfte på huvudet och tittade sig förvirrat omkring i rummet. Blinkade mot ljuset och stönade högt. Huvudet dunkade och halsen sved. Tungan fastnade mot gommen. Han var helt snustorr i munnen.

"Måste ordna den där jävla rullgardinen..." mumlade Henrik hest när han bländad sträckte ner handen mot vattenglasets. Fumliga fingrar träffade glaskanten och försökte sedan förgäves fånga det vältande glasets.

"Skit också!" muttrade han och slängde irriterat benen över sängkanten. Han reste sig hastigt upp, svajade till och fick tag i byrån i sista sekunden. Några djupa andetag för att stilla blodtrycket.

Henrik stegade bort till fönstret och slet upp rullgardinen med ett häftigt ryck. Utanför strålade augustisolen från en klarblå himmel. Han höll sig i fönsterkarmen och skakade sakta på huvudet. Törsten gjorde sig påmind. Henrik vände sig om och hann ta tre bestämda steg mot köket innan han halkade till i vattnet och sträckte sig

ordentligt på insidan av vänster ben. Vilt svärande linkade han ut i köket. Åsynen av odiskade glas, bestick och tallrikar på bord och bänkar gjorde honom inte muntrare. En odör av surt vin, avslagen öl och skaldjursrester slog emot honom.

Just det. Spåren efter sista natten med gänget. Det var Gunilla och Henrik som hade startat den traditionen tillsammans. Många bekanta hade sommarhus på närbelägna öar i skärgården och under åren hade de lärt känna många familjer på Storön. Det hade känts okej att fortsätta den traditionen ensam. Hånfullt nog hade årets blöta sommar avslutats med en fest i kanonväder. Solen hade brutit igenom strax efter tolv. Grillen hade stått på hela eftermiddagen och kvällen. Folk hade kommit och gått. Vissa kom med båt och drog tidigt. Närmsta grannarna var alltid kvar till sist. När gitarren åkte fram... när Cornelis ljuvliga låtar ljöd över nejden.

I kärlek och hat... fiende... kamrat... glädje och sorg... hydda och borg... så tar vi ett kort på barnen... i sommar tid... när dom dansar... när vi dansar... en stund på jorden...

Som alltid blev det knytkalas. Henrik gjorde sin klassiska grekiska sallad och en stor skål tzatziki. De flesta hade med sig skaldjur och grillmat som skulle räckt åt ett helt kompani. Det var bara Robert Rivetti som alltid snek sig in och åt av alla andra. Det retade Henrik något kopiöst. Robert som hade största huset på ön och säkert högst lön av alla på festen. En jävla snåljåp var vad han var. Henrik tittade sig omkring. Disk i massor. Gud! Vad trött han blev. Vred på kallvattnet. Inga rena glas eller muggar. Väntade inte ens tills vattnet blivit kallt. Drack det pissljummet... glupskt direkt ur kranen.

"Det är fan Gunillas fel." tänkte han och sträckte försiktigt på det ömmande benet. Om hon inte hade propsat på att ta med sig nattduksborden när de flyttade isär... så hade det här med benet aldrig hänt. Nu hade han ju ingen annanstans att ställa ett vattenglas än på golvet. Lätt för henne att låna pappas stora fina båt och frakta grejer till och från ön. Pappas lilla flicka. Så jävla bortskämd!

Precis den här veckan var hon ute med ungarna i skärgården med just den båten. Hon och hennes nya vad han nu hette. Peter hette han. Peter af Klint. Jojo... fint skulle det vara.

Peter, Gunilla och barnen i den där stora jävla båten. Säkerligen hade de stannat en natt i deras hemliga vik på Ostholmen. Den där viken som han och Gunilla hittade när ungarna var små. Med lagom grunt vatten, flata solvarma klippor och egen grillplats. Dit hade de återvänt år efter år. I båten hade de tagit med sig allt de behövde från iskallt rosévin till uppblåsbara plastkrokodiler.

Annat var det för honom nu. En liten ranglig eka tog honom till och från Storön.

En båt med en motor som knappt orkade framåt när det blåste minsta lilla motvind. Bara packning, matkassar och dryck för en vanlig helg på ön fyllde ju hela ekan. Hur fasen skulle han kunna få med ett helt nattduksbord eller två i båten? Helt jävla omöjligt!

• • •

Uteplatsen såg ut som ett slagfält. Henrik blev helt matt. Benet värkte ännu mer nu. En molande värk sträckte sig från knät på insidan benet och ända upp i ljumsken. Han satte sig försiktigt ner på trappsteget utanför altandörren och betraktade förödelserna. Alla sopsäckar var sönderslitna. Ett gäng fiskmåsar kalasade på resterna av gårdagens fest. Matrester, skal, papper, plast, burkar och flaskor låg utspridda över hela altanen och på gräsmattan nedanför.

"Det var visst lite fest igår ser jag... ja... vi hörde det allt också! Det var värst vad skräpigt..."

Henrik ryckte till av rösten och mötte Lisbeth Gunnarssons isblå ögon över krusbärsbuskarna. Lisbeth Gunnarsson stod alltid med händerna i sidorna. Det gjorde hon nu också. Rak i ryggen som ett spjut. Magen in och bröstet ut.

"Inte hon också..." tänkte Henrik och hann faktiskt med början av en förklaring innan monologen satte igång.

"Ja... jo... måsarna har slitit sönder sopsäckarna. Ja... du ser..." Henrik pekade lamt med högerhanden och nickade mot katastrofområdet. "Jag är ledsen om vi..."

"Ja, man ska ju aldrig lämna skröp ute på det där sättet. Du vet... måsarna känner det på mils avstånd. Du städar väl upp ordentligt innan du åker?"

"Jo... jag..." började Henrik.

"För det är väl dags att sätta igång med läroret nu va? Tänk vad skönt ni har det ni lärare med era långa ledigheter! Hela juni, juli och augusti. Bara lata och lediga. Och sen har ni ju jullov och påsklov och allt vad det är. Det är väl lättare att räkna dagarna ni jobbar än de ni är lediga.

"Ja, fast vi arbetar ju..."

"Annat var det på posten där jag jobbade..." avbröt Lisbeth Gunnarsson. "... åtta till fem varje dag. Hann knappt ta lunch. Chefen var på en hela tiden. Allt skulle stämma på öret. Fanns inga dataapparater som räknade ut allt åt en. Det fick man göra själv. Fyra veckors semester. Inte en dag extra. Och vi klagade minsann inte"

"Nu är det ju inte så att vi..."

"Det ska bli så skönt nu när alla badgäster åker hem." fortsatte Lisbeth. "Ja... nu

menar jag ju inte dig Henrik. Men du vet... nu får vi ha ön för oss själva. Det är så vi helst vill ha det, vet du. Inget skrik och skrån."

"Ja ja... snart blir du av med mig Lisbeth..." skrattade Henrik och höjde rösten för att få slut på monologen. "Nä, nu ska väl jag ta tag i städandet. Jag vill packa ihop och ta mig till fastlandet innan det blir för sent."

• • •

"Inget skrik och skrån. Ja... fan vad skönt det skulle vara." tänkte Henrik och linkade in i köket. Han behövde verkligen få något i magen. Huvudvärken gav sig till känna igen. Och något mer att dricka. Han öppnade kylskåpet och studerade innehållet. En ensam kall öl stod på nedersta hyllan och lockade. Men nej. Ett stort glas mjölk och gårdagens vitlöksbröd fick duga. Henrik satte sig vid köksfönstret och tittade ut över trädgården. Han tuggade långsamt och konstaterade att det till och med fanns skräp som fastnat i träd och buskar.

Tänk att bo här ute hela året. Följa naturens skiftningar och bara vara. Vakna varje morgon i tystnad och känna efter vad man har lust med just idag. Kanske snickra lite. Gå en promenad. Plocka svamp. Läs en bok. Elda brasa. Slippa ställa klockan och släpa sig till jobbet. Skippa all planering, alla möten och konferenser, alla utvecklingssamtal och telefonsamtal till höger och vänster. Slippa alla jävla ungar och deras curlande föräldrar.

Plötsligt kom den över honom. Ångesten över att bara lämna allt och åka hem. Det gick väl inte att börja jobba nu? Nu när regnet slutligen gett med sig och när värmen äntligen kommit. Henrik stelnade till och kände hur skolpaniken rullade in. Han lutade pannan mot den svala fönsterrutan och kände i hela kroppen att nu var det faktiskt snart dags. Snart skulle han släcka och stänga sommarstugan och ta sig in till fastlandet. I stan väntade ingenting förutom en varm och förmodligen äckligt instängd lägenhet. En hög oläst post och massa räkningar på dörrmattan. Någonstans i den högen låg ett käckt brev från skolledningen med information om var och hur och när de skulle ses i morgon måndag. I morgon bitti var det alltså dags att träffa alla kollegor igen. Dricka kaffe och lyssna till hur fantastiskt alla haft det under sommaren. Lyssna på rektorns brandtal om dålig ekonomi och besparingar. Snart var det dags.

"Jaha..." stönade Henrik. "... då är det väl bara att sätta igång." Han ställde sig grimaserande upp och sträckte på sig. Med en djup suck påbörjades fyra timmars grov sanering.